

"İhsan" ile "ihlas" arasındaki fark nedir, açıklar mısınız?

İhlas: Kelime olarak, kalbini safi etmek, içten, samimi, riyasız sevgi anlamına geliyor. İstilahta ise sırf Allah emretmiş olduğu için ibadet etmek manasına geliyor. Yani yapılan ibadet ve işlerde hiçbir karşılık ve menfaati, hakiki ve esas gaye etmeyerek yalnız ve yalnız Allah rızasını esas maksat ve gaye edinmek demektir. İnsanlara riyakârlıktan, gösterişten uzak olmak manasına da geliyor.

Üstad Hazretlerinin Risale-i Nur'da ihlas hakkında yapmış olduğu muhtelif tanım ve tarifler şu şekildedir:

"Bu dünyada, hususan uhrevî hizmetlerde, en mühim bir esas, en büyük bir kuvvet, en makbul bir şefaathçi, en metin bir nokta-i istinad, en kısa bir tarik-i hakikat, en makbul bir duâ-yı manevî, en kerametli bir vesile-i makasid, en yüksek bir haslet, en sâfi bir ubudiyet *ihlastır...*"(1)

"Cenab-ı Hakk'ın rızası ihlas ile kazanılır. Kesret-i etba' ile ve fazla muvaffakiyet ile değildir. Çünkü onlar vazife-i ilâhiyyeye ait olduğu için istenilmez; belki bazan verilir. Evet, bazan bir tek kelime sebebi necat ve medar-ı rıza olur. Kemmiyetin ehemmiyeti o kadar medar-ı nazar olmamalı. Çünkü, bazan bir tek adamın irşadı, bin adamın irşadı kadar rıza-yı ilâhiye medar olur. Hem, ihlas ve hakperestlik ise, müslümanların nereden ve kimden olursa olsun, istifadelerine taraftar olmaktır. Yoksa benden ders alıp sevap kazandırsınlar düşüncesi, nefsin ve enaniyetin bir hilesidir."(2)

İhsan: Allah'ı görür gibi iman etmek anlamına geliyor. Belki biz Allah'ın zatını göremiyoruz, ama zatının bizi görüp gözetlediğini sağlam ve tahkiki bir iman ile idrak edip görebiliriz. İşte "**ihsan**" sağlam ve tahkiki bir iman şuuru ile Allah'ı görüyor gibi hissedip, sürekli huzur ve huşu içinde bulunabilme durumuna deniyor.

Huşu ve huzur ise, Allah'ın huzurunda olduğunu idrak edip ona göre hareket etmek anlamındadır. Allah'ın huzurunda olduğunu sürekli akılda ve zinde tutmanın tek yolu; her şeyde ona açılan marifet pencerelerini görebilmek ile mümkündür. Yani bir çiçeğe, bir böceğe, bir yıldızla baktığımız zaman, Allah'ın isim ve sıfatlarını o şeylerde görebiliyor isek, o zaman her şey bize onu hatırlatır ve onu gösterir. Zira ne

---

yana kafamızı çevirsek onu görürüz. İşte bu manaya huzuru İlahide meleke kesbetme denir. Yani sürekli onun huzurunda olduğumuzu akılda ve zinde tutmak anlamına gelir.

Böyle bir huzur ve meleke de ancak sağlam ve tahkiki bir iman ile kazanılır. **Bu zamanda sağlam ve tahkiki iman dersini Risale-i Nurlar veriyor.** Risale-i Nurlarla ile meşgul olmak, onun penceresi ile tefekkür etmek o güzel huzur ve meleke durumunu temin edebilir.

Huşu ve huzuru bozan bir sebep ise günahlar ve gaflettir. Bu zamanda sağlam bir huzur ancak takva ile mümkündür. İnsan ne kadar tefekkür ehli de olsa takva yok ise, huzuru bozar. Tefekkür ve takva huzur ve huşunun temeli gibidir. Bu iki temelden birisi eksik olursa huzur ve huşu da kaybolur.

Dipnotlar:

(1) bk. [Lem'alar, Yirmi Birinci Lem'a](#)

(2) bk. [a.g.e., Yirminci Lem'a](#)